

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ „4.50“
za četrt leta „1.50“ „2.25“

Z „Novičarjem“ vred:

za vse leto gl. 7.—
za pol leta „3.50“
za četrt „1.75“

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Oglas in oznanila se račune po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprta reklamacije o prostih poštah.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je moč•

Pri čem smo?

I.

Zopetno izvolitev gosp. Pitterija za župana Tržaškim je blagoizvolilo potrditi Njeg. Veličanstvo, naš presvitli cesar. Instalacija vršila se je dne 25. julija popolne.

Potrjenje župana je izključljivo pravo krone in nam ne pristojno nikakor kritikovati ta čin: pred ukrepom prejasnega vladarja moramo v dolžni udanosti upogniti tilnik svoj.

Pač pa nam je pravica in dolžnost spregovoriti nekoliko besed o instalaciji sami in pa o bojznih, katere nas prešinjajo po vsej pravici z ozirom na politično mišljenje in vso preteklost gospoda župana Pitterija.

Kar se tiče slavnosti instalacije bila sta prezanimiva govora gospoda cesarskega namestnika, ekselence Rinaldinija, in gosp. župana samega.

Čestitajoč gospodu županu Pitteriju na zopetni potrditvi županom Tržaškim izrekel je namestnik Rinaldini nado, da bode ta župan in mestni zastop kot tolmača pravega mišljenja prebivalstva tržaškega vršila svojo dolžnost do vlade in prebivalstva. Zahvaljuje se županu na lepi slogi, katere je vladala zadnjih treh let Pitterijevega županovanja med mestnim zastopom in vlado, izrekel je gospod namestnik nadaljno nadejo, da se ohranijo iste dobre razmere.

Neverjetno zmajevali smo z glavo, prebravši te besede gosp. namestnika in zdelo se nam je, da nismo prav čitali. To je že res, da sta župan in mestni zastop poklicana tolmača velike večine — a vendar ne vsega — italijanskega dela prebivalstva v mestu Tržaškem, ali temu ne bi mogli pritrditi nikakor, da svet smatra gosp. župana in njegove prijatelje tolmači mišljenja vsega prebivalstva na sploh. Kot glasilo Tržaških in okoličan-

skih Slovencev — te tretjine prebivalstva občine Tržaške — moramo naglašati z vso odločnostjo, da odklanjamo brez pogoja vsakršno ukupnost mišljenja z gospodom županom Tržaškim in ogromno večino mestnega zbora; odklanjamo jo pa iz družih, tehtnejših in veljavnejših vzrokov, nego je to storila nemška „Triestirica“ v članku z dne 30. maja t. l.

Bili so res časi, ko je bil g. Pitteri kolikor toliko simpatičen nekaterim Slovincem, ker so ga smatrali kot blagega, zmernega in jovijalnega moža, kot moža, ki ne ljubi nasilnosti in krivice. In videlo se je pred tremi leti, kakor da hoče gosp. Pitteri res opravičiti to dobro menenje o njem. Potujoč takrat po okolici se ni izogibal hiš naših mož in tudi slovensko besedo čuti je bilo takrat iz njegovih ust. Kot pameten mož moral je pa vedeti že popred, da vzbudi to njegovo spravljivo postopanje hud vrišč med srdirski Tržaškimi. A če je bilo tako, maral bi se bil tudi pripraviti na ta vrišč in med vriščem samim bi bil moral zastopati svoje spravljivo postopanje z isto odločnostjo, ki je lastna vsem tistim, ki so pripravljene boriti se za svoje prepričanje in svoja načela. Gospod župan Pitteri ni storil tega, ampak akomodoval je dobro svoje „prepričanje“ nasilnim nazorom družih ljudij — nazorom, da Tržaški župan ne le ne sme govoriti slovenski, ampak da niti vešč ne sme biti temu jeziku. Vse vedenje gospoda župana Pitterija po tej epizodi njegovega potovanja po slovenski okolici bilo je tako, da se je videlo, kako rad bi mož prikrikl okolnost, da je vsaj za trenotek pokazal nekoliko srca do okoličanov-občanov. Mož ni mogel prikriti velike zadrege. On ni le kapituloval pred svojimi tedanjimi nasprotniki, ampak prešel je v njihov tabor z vso svojo prtljago.

Tu si moremo mialiti dvojno: ali se je g. Pitteri na svojem potovanju po oko-

lici pred tremi leti kazal drugačnega, nego v resnici je — ali pa mu nedostaje poguma in srčnosti, da bi se v mestnem zboru kazal takega kakoršen je: ali je res naš nasprotnik, ali pa nima toliko moralne sile v sebi, da bi se javno pred svetom pokazal, če ne kot našega prijatelja, pa vsaj kot objektivnega župana in zmernega moža tudi glede na Tržaške Slovence! Jedno in drugo je žalostno. Nikdo se ne sme torej čuditi, ako tržaški Slovenci za nobeno ceno nočejo pripoznati tega moža kot tolmača pravega mišljenja vsega prebivalstva, torej tudi mestnih in okoličanskih Slovincem. V tem pogledu treba torej korekture v govoru njeg. ekselence, g. namestnika Rinaldinija.

Isto velja tudi z ozirom na mestni zastop — toda v veliko večji meri. Z mestnim zastopom smo veliko bolj na jasnem. Pri večini mestnega zbora smo na jasnem, da je odločno nasprotna narodnim težnjam in opravičenim zahtevam slovenskega življa, slonečim na temeljnih zakonih države naše. Je-li potrebno navajati dokazov? Saj ne treba drugega dokaza, ako pomislimo na težavni boj za slovenske osnovne šole in strasten in trdovraten odpor mestnega zbora proti tej preskromni zahtevi mestnih Slovincem. Kdo se ne spominja strastnega postopanja mestnega zbora proti župnikom Trevenu in Thalerju; kdo se ne spominja postopanja proti raznim učiteljem, ki niso zagrešili drugega, nego da nočejo očitno delati in rogoviliti proti lastnemu narodu. Vedenje teh učiteljev v javnem življenju bilo je vsikdar toli taktno in uzorno, da so se celo vladni organi čutili primorane poseči vmes v njih obrambo. Prejšanji mestni zbor se ni le vsikdar kazal neprijaznega narodnim in kulturnim težnjam Slovincem, ampak je celo ob vsaki priliki zanikoval našo eksistencijo v mestu tržaškem. Mestni zbor je vsikdar poznal jedno samo

narodnost v mestu tržaškem — seveda italijansko — in to valic vspehu one in iste ljudske štetve, katere so izvršili in dognali organi onega in istega mestnega zbora. Očita se nam rado, da ščuvamo proti mestnemu zboru. Ne, to nam ne prihaja na misel. Mi želimo in zahtevamo, da vsak meščan goji isto spoštovanje do mestnega zbora in njegovih organov, katero smo dolžni vsaki javni oblasti. Naš boj ne velja mestnemu zboru kot takemu, ampak le raznim ukrepom večine, naperjenim proti naši narodni eksistenciji. Kakor je javnost dolžna spoštovati javne oblasti, tako ima pa tudi pravico do kritike — seveda v primerni in dostojni obliki. In tej pravici do kritike se ne mislimo odpovedati nikdar. Da pa naša kritika ne sloni zgolj na gospodarskih ozirih, ampak tudi na narodnih in kulturnih, na tem, za božjo voljo, vendar nismo krivi mi. Drugim meščanom gre le za gospodarsko eksistencijo; pri nas je drugače: nam tržaškim Slovincem gre za narodno in gospodarsko eksistencijo.

In ozirom na našo narodno eksistencijo silijo nas neizprosno, da mestnega zbora tržaškega ne moremo pripoznati kot tolmača pravega mišljenja vsega prebivalstva. In zato obžalujemo iskreno, da se je v konceptu zdrava njeg. ekselencije, g. namestnika Rinaldinija novoizvoljenemu županu urinila jako izdatna pomota. Zato pa naglašamo še enkrat, da večina mestnega zbora Tržaškega ne more veljati kot tolmača pravega mišljenja okolo 50.000 mestnih in okoličanskih Slovincem. Kot tako je ne pripoznamo nikdar! Mi obžalujemo od srca, da nam ni mogoče soglašati z nagovorom g. namestnika, ali resnico treba naglašati vsikdar.

Bodi jasno mej nami!

PODLISTEK.

Moj prijatelj Janko.

(Podoba iz življenja. — Spisal Albert Sežun.)
(Konec.)

V tisti dolgočasni jeseni tedaj je bilo, kar vam bodem povedal. Vski vasi imeli so „žeganje“ in možnarji so pokali in v zvoniku so potrkalali; po krčmah v vasi in okolu vasi pa se je plešalo in godci so godli okrogle, kar so jih in kar jih tudi niso snali. Tedaj pa je bil že postal, ta moj prijatelj, krašovsk Janko. Sreduje visoke postave je bil, rejen pa kot bi ga bil „vilič“, in pa žilav in gibčen, da bi ga bil smel na čelo postaviti marsikateremu vojaškemu in pa fantovskemu krdelu! — In kako ga je vse gledalo in ogledovalo? In tista vaška dekleta, kako so se ozirala po njem, ko je šel mimo njih, in še potem, ko je bil že davno odšel, „metala so oči“ za njim! In brž je hudobni in hudomušni svet tedaj tudi trdil in šepetal, da Janko ugaja tudi tistim „na pol gospodskim“ in tudi gospodičnam, kar jih premorejo uradniške obitelji; saj so se ozirale po njem kot bi jih bil elektrizoval s svojim pogledom in tisto svojo postavo.

Tedaj pa je bila zbrana popoldne pri „Strojarju“ vski vasi domača gospoda, stara in mlada, popolno in „na pol“ omikana, z jedno besedo: bil je tam zbran „cvet“ške inteligence in pa kapitala“ iz vseh stanov, in med njim bili smo tudi jaz, moj prijatelj Janko in njegov strijo, ki je delal „ženitvanska“ in druga taka pisma.

„Strojarjeva“ krčma, oziroma gostilna, bila je še starega in torej skoro povsod znanega imena, pa na dobrem glasu. Večina gostov tako iz mesta kakor z dežele, ki so po opravičku prišli bodisi k uradom ali zbok trgovine, ustavila se je v tej gostilni. Saj je bila pa tudi dobra postrežba, kakor tudi kuhinja in prenočišče na razpolaganje gostu.

Tam se nas je zbrala torej „vesela družba“, ki se je sicer iz začetka držela nekako „mrtvo“, pa se kmalu oživila. A povedati vam moram tudi, da so nam stregli sama mati Strojarjeva, nje mož in njena hči, oj, tista temnolasa pa črnooka Franica, ki je človeka z jednim samim pogledom in smehljajem očarala, kakor ga očara biser s svojim bleskom! . . . In tedaj je zlobni svet tudi trdil, da je „Strojarjeva“ Franica očarala že pred letom dni srce mojega

prijatelja Jankota, in si je osvojila za-se; in da hodi Janko že nekaj časa obiskavat ne le svojega strija, nego še bolj temnolasa pa črnooko Franico, — in legal se ni ta nevoščljivi svet! — In bogata bo Franica, so dejali, in tisuče bo imela, so govorili!

Da bi se bil pa jaz v vsem tem, kar sem že slutil tudi sam, do dobrega tudi sam prepričal, prašal sem pri tisti priliki prijatelja Jankota za to skrivnost. In kaj menite, kaj je odgovoril? Dejal je: Tebi povem: Franica bo žena moja, in če bi ji imel ruto kupiti in življenje zastaviti, in noben drug ne bo njen mož! In tedaj sem jaz verjel, kar je šepetalsko vaški hudomušni svet!

Od tistega trootka sem vedenje svojega prijatelja in Francike še bolj strogo opazoval, in tedaj sem na svoje oči se prepričal, da se imata v istini rada in da se bosta tudi vzela, če bo šlo vse po sreči! . . . In ko mi je tisto jesen pokazala Franica srebrno kovano srce, v njem pa malo podobo Jankovo, tedaj nisem več dvomil, da bosta Janko in ona kmalu — mož in žena . . . In kar voščil sem jej na tej izvolitvi! Kmalu potem pa smo se razšli. —

Od tedaj pa je minulo jedno leto, in prišel je Božič, z njim pa tudi Janko obiskat svojega strija in pa — Franico.

Tedaj pa smo se zbirali krog Jankota le njegovi ožji prijatelji, in ubijali smo čas kakor se na deželi le ubijati dá, in povem vam: dobro smo se imeli tam pri okrogli mizi, ki je stala v kotu Strojarjeve gostilne, in nič nas ni motilo. Temnolasa in črnooka Franica nam je stregla, in v zahvalo smo ji nagajali in pa Janku, ki sta se tako zaljubljeno pogledovala in nasmehovala, da se je celo nam srce smijalo te sreče!

In Francika je bila stanovitno dekle napram Janku, in četudi so od vseh strani snubi hodili v hišo njenih starišev ter si drug drugemu podajali kljuko od vrat, . . . Franica se ni izneverila svoji obljudbi . . . Očetu pa je svoj namen razodela in izjavila, da je tu nje trdni sklep, in oče jej je dejal: „Kakor ti drago, tako pa stori.“

Tiste dni pa se je tudi Janko odločil — in stopil je pred stariše in je dejal: „Oče, mati, tu v pričo vaše hčere, povem vam, da jo želim za ženo, ona je zadovoljna, upam da boste tudi vi. Dobro se ji bo godilo in srečna bode.“ — Tedaj pa

DOPISI.

Z gornjega Krasa. (Izv. dopis). Ne bi nam prišel več na misel oni dopis v cenjeni „Edinosti“ z dne 24. junija t. l., v katerem se prav pridno in nečuvno obračerkveno in občinsko predstojništvo, ko ne bi ležal pred nami zopet drugi list, tiskan izven Primorske, v kojem se gosp. dopisnik spodtika nad vsem, kar ni po njegovem uzoru.

V tem članku se g. dopisnik zaganja posebno v našega občespoštovanega g. duhovnika, ter hoče vpeljati tudi na Primorsko oni osodepolni razpor, kojega žalibog na Kranjskem prebrtko že občutijo.

Čudi nas posebno tudi, da gospod dopisnik danes graja, kar je večeraj hvalil. Je-li to dosledno?! Po našem menenju ne. Če vam pa, g. dopisnik, tisto petje, katero vam je bilo večeraj ubrano, danes ne ugaja, prihaja nam na misel vprašati Vas: zakaj niste Svoje pevce in pevke bolje izvežbali, ko so bili vendar vam prepuščeni v milost in nemilost? Gospod dopisnik, Vi plujete v skledo, iz koje zajemate. Mi ne bi se čisto nič počeli z osebo dopisnikovo, ko ne bi ta napadal našega občespoštovanega in visokočislana g. duhovnika.

Štejemo si tedaj v sveto dolžnost, zavračati odločno ono ničevno napadanje na našega dušnega pastirja, katerega vsi očetovsko ljubimo. Vas gosp. dopisnik pa opozarjamo, da v drugi pot bolj taktno in bolj obzirno postopate, kar bo boljše, — tudi v Vašo korist.

In na vsa usta vam povemo, če boste v prihodnje še drezali, drezali boste sami proti sebi.

V naši občini smo bili vajeni mirno mej seboj živeti, to želimo tudi za naprej.

Vi pa, g. dopisnik, zapomnite si, da je samohvala prav po ceni. Priporočamo vam, bodite v bodoče bolj dosledni, da ne boste jutri grajali, kar ste danes kovali v zvezde. Občani.

Iz Kota pri Kobaridu. (Izv. dop.) Tu pri nas je naredila toča letos veliko škodo; od žita ne bo niti semena, drugi pridelki so močno poškodovani. Kaj bode počelo ubogo ljudstvo? Prebivalci tu ob meji laški so večinoma revni, možki hodijo že od 14. leta „po svetu“, da najdejo kaj zaslužka kot delavci pri grajenju cest. Toda tudi v tem obziru gre vedno na slabše, ker pomanjkuje dela in se daje povsod prednost tujim delavcem iz Italije. Baš letos moralo se je mnogo naših ljudi povrniti domov, ker niso našli zaslužka. S čim plačajo ti reveži davke, s čim si preskrbe živeža, obleke za sebe in družino? Italijani pa ponese jeseni polne

je nje oče zopet ponovil besede: Franciska, kakor ti drago, tako pa stori, mati pa je nagubančila čelo in nič ni dejala!... In moj prijatelj Janko je tedaj še pristavil: „Vzamem jo, če jej imam tudi ruto za glavo kupiti, a čakal bom, da Franciska sama odloči kakor hoče!“

Potem ni Janko več govoril o tem...

Po tem dogodku pa je minulo nekaj mesecev. Janko je bil odšel na svoj dom, mi drugi pa smo ugibali — zastavico, ki sta jo skovala Franciska mati, strije tam gori na Skali in drugi svetovalci... In ko sem čez nekaj časa zatem hotel videti Jankovo v srebro udelano podobo, dejala mi je Franciska na pol glasno: „Ni mam je več, nazaj sem mu jo dala!“ In ko sem jo prašal po vzroku, dejala je: „Mati in strije sta tako „hotela“!... In tedaj sem razjarjen zaklel: ... neumno ljudstvo, ki nisi vredno maščevanja! — Od tedaj nisem več videl mojega prijatelja Janka...“

mošnjičke denarja iz Avstrije našim ljudem v škodo. Ali je to prav? Uprav te dni se je oddalo v Gorici zidanje planinske kočice na Kaninu za 4000 gl. ital. podaniku (ki je slučajno Slovenec iz Oskurše — Alpenverein najbrž za to ni vedel), ki najme gotovo delavce iz Italije, domačini pa, ki bi si radi z delom kaj zaslužili, naj lakote umirajo. — O blažena Avstrija, kako modro je vse uravnano v tvojih deželah! Ako bi koga zanimalo, povem, da bode obsegala omenjena kočica kuhinjo in 2 sobi, eno za gospode, drugo za gospe; do jeseni bo pod streho.

Državni poslanci (zlasti z Goriškega, ker tu je največ delavcev) morali bi se oglašati tudi v tem obziru in zahtevati, naj se dá delo domačim ljudem in ne Italijanom, toliko pri grajenju cest, kakor po tovarnah. (Podgora!) V tem obziru naj bi izdala država naredbe, ne pa proti izseljevanju v Ameriko! Kaj hoče, da ljudje doma poginejo? Zaslužka jim dajte, zaslužka, in ne podpirajte tujcev Italijanov! Iz Kanina še neko zanimivost! Italijanska naša zaveznica se kaj skrbno pripravlja za vojako. Sedaj, ko je po nižavah dokončala vse vojne ceste do naše meje, jela jih je graditi po visokih Alpah! Kdor ne verjeme, naj gre na Stol v Kotu in s tega vrha bo lepo videl na nasprotnem Kaninu do avstrijske meje lepo cesto in močno trdnjavo. Toraj že v Alpah, kjer vlada večinoma veden sneg in zima, a mi? Po oni cesti hočejo Italijani ob času vojske spraviti topove nad Bovec in bovsko trdnjavo (Kluže). Vrh tega hodijo se njihovi vojaki vsako leto vadit po mejnih hribih, katere gotovo prav dobro poznajo. Leto 1866 na Češkem menda ni še zadostna šola, se bomo po vojski učili spoznavati teren? Lansko leto lazil je po mejnih hribih ob Kaninu celo nek nemški general, sam Bog si ga vedi zakaj. Nemčija in Italija ste zaveznici! Kdaj dobi pa Kožbana svojo cesto, ki je neogibno potrebna, toliko za ljudstvo v mirnem času, kakor za vojake v vojskinem? Furlanski cestni odbor v Krminu že ve kaj dela, o žalostne naše razmere!

Te dni bil sem stopil preko meje v Italijo k našim Slovencem v vas Svid (morda sv. Vid), kjer so si raja Slovenci postavili lepo novo hišo božjo. Prišlo je mnogo slovenskega ljudstva iz bližnjih vasi: Črneje, Malinj, Pletič, Purcina itd. Veselilo me je, ališati povsod slovensko govornico, ki je močno podobna hrvaščini (glagol htjeti mesto bomo - biti za prihodnji čas, é mesto é, ac mesto ec itd.) Toda moje veselje se je spremenilo v žalost, ko slišim župnika ahtenskega propovedati v laškem jeziku. — Ta gospod mora biti strasten sovražnik ubogih Slovencev, kajti bilo je ta dan v Svitlu slovenskih duhovnikov, ki bi bili ljudem v njihovem jeziku raztolmačili pomen slavnosti, ali šjor no! To je gotovo pastir po milosti božji in z njim videmski škof, ki dopušča take krivice. Potem se čudijo, da vera peša in kričijo in pišejo proti slovenskim liberalcem! Komu naj bi krv ne vzklopela pri takih odnošajih? Vprašal bi g. župnika ahtenskega, ali je pripovedal štirim stenam ali onim laškim godcem, ki so prišli s piskanjem polk in valcerjev motit službo božjo? Kako se more poslati v popolnoma slovenske vasi ital. duhovnike iz Napolitanskega, ki ne znajo besede slovenske? Kako naj opravljajo ti svojo službo?

Po šolah poitalijančujejo učiteljice, po cerkvah duhovniki, kedo se bo čudil potem, ako v petdesetih letih ne bo več sledu slovenščini po lepih teh krajih, ki so že od starodavnih časov v naši lasti bili. O nesrečno leto 1866, za Slovence! Vredno bi bilo, da bi kateri jezikoslovec prepotoval te kraje in preiskoval beneških Slovencev govornico zlasti po brdih od Čedadada do Glemone proti vzhodu ob avstrijski meji, ker tu ne pridejo Slovenci toliko ali skoraj nič v dotiko z drugimi Slovenci in zato je njihova govornica najbolj ohranila prvotni značaj, ki je v marsičem

slična hrvaščini, kakor že omenjeno. Tako bi se vsaj v zgodovini ohranil spomin, da je i tu prebival nekdanj moj rod!

Politični pregled.

Notranje dežele.

G. minist. predsednik grof Taaffe došel je te dni iz Nalžova na Dunaj ter pozval k sebi namestnika Gorenje-Avstrijskega, barona Puthona in pa deželnega glavarja opata Achleuthnerja. Povod temu pozivu je bil baje govor okrajnega glavarja Aichelburga pri Hasnerjevi slavnosti v Ischlu, s katerim govorom smo se bavili tudi mi v predzadnji številki, označivši ga kot neskladnost v naši notranji politiki. Razpetost gosp. glavarja vsakako ni bila po volji g. grofu Taaffe, kajti taki pojavi mu utegnejo odgnati slednjega prijatelja v nemško-konservativnem taboru. G. grofu bode sedaj gotovo prva skrb, da na kateri koli način potolaži konservativce, ne da bi pri tem zadel liberalce. In v tem je gospod grof mojster. In tako se utegne skoro razpršiti obladek, ki se je prikazal na obnebu mejsebojnih odnošajev mej grofom Taaffe-om in konservativci.

Kolikor poroča „Montagsrevue“ z Dunaja, doidejo v kratkem trgovinskemu ministerstvu strokovnjaška mnenja o zakonu za lokalne železnice. Potem začne se takoj izdelovanje dotičnega zakona, kateri pride še te jeseni pred parlament.

Deželni zbor Tirolski zaključil se je dne 31. pr. m.

Vnanje države.

Mej Rusijo in Nemčijo nastala je carinska vojna. Rusija je za vse iz Nemčije uvoženo blago povišala carino za 20 odstotkov nad maksimalno tarifo. Rusija se je baje jako dobro pripravila za to vojno. Za nemško industrijo utegnejo nastati hudi časi, kajti izvoz iz Nemčije v Rusijo je zelo izdaten in mora seveda prenehati pri taki visoki carini. Tudi Rusija bode nekoliko občutila posledice, a pri nje naravnem bogastvu jej ne bode take sile kakor Nemčiji. Da je tako, pričča velikanski strah naših Židov, da ne bi Rusija uvedla maksimalno tarifo tudi za avstrijske izdelke. Isti Židovi, ki so se še pred kratkim navduševali za gospodarsko zvezo Avstrije z Nemčijo, tresejo se sedaj, da ne bi Rusija merila Avstriji s istim vatlom kakor Nemčiji; trde namreč, da politiška zveza ne zahteva tudi gospodarske zveze. Tu imamo zopet nov dokaz, kako se krišajo gospodarske koristi Nemčije in Avstrije. Toda strah naših židov je bil prazen, kajti „Politische Cor.“ javlja, da je ruska vlada ukazala carinskim uradom, da obdačijo avstrijsko blago po minimalni tarifi, kljub temu, da še ni sklenjena trgovinska pogodba. Sicer pa je izdal car ruski ukaz finančnemu ministerstvu, da vpelje maksimalno carino proti vsem onim deželam, katere obdačujejo rusko blago preko mere splošne tarife.

Bolgarska „Svoboda“ sklepa iz uljudnosti kralja srbskega, da je dal obed na čast bolgarskemu poslancu Goranovu, na prijateljske odnošaje med obema državama. „Svoboda“ misli tu, da sedanji ministerski predsednik srbski zna krmariti vnanjo politiko ter se zanaša radi tega na stalno prijateljstvo med Bolgarsko in Srbijo.

Kralj rumunski došel je dne 31. pr. m. v najstrožjem inkognito na Dunaj. Obedoval je pri knezu Ghika, rumunskem poslancu na Dunaju ter odpotoval v Norimberg.

Podkralj egiptovski vrnil se je dne 30. pr. meseca v svojo deželo. V Aleksandriji ga je ljudstvo navdušeno sprejelo.

Sijamska vlada vsprejela je konečno brezpogojno francoski ulti-

matum, katerega točke smo objavili v zadnji številki našega lista. — O tem dogodku imamo nastopne prijave. Dne 28. pr. m. bil je v Bangkoku veliki ministerski svet, katerega so se udeležili tudi kraljevi bratje. Posvetovanje trajalo je nekaj ur, dokler ni konečno prevladalo menenje zmerne stranke. Na to je vlada sijamska takoj brzojavila knezu Vadhani, sijamskemu ministru v Parizu, da vsprejme francoski ultimatum popolnoma. Ob enem prijavila je ta sklep angleškemu poslancu v Sijamu, Jonesu. — Dne 29. pr. meseca obiskal je Vadhana Devolla, francoskega ministra zunanjih poslov, kateri je odposlal takoj Dupuya, da obvesti predsednika republike. Ta je takoj sklical ministerski svet, kateri je sklenil ukreniti potrebne korake v varnost izvršitve pogojev ultimata. — Angleški diplomatje so seveda poparjeni o tem sijajnem vspehu francoske diplomacije.

Različne vesti.

Nj. Vel. cesarica pripeljala se je dne 31. pr. m. iz Gasteima v Ischl. Na postaji sprejeli so jo cesar in nadvojvoda Franco Salvator s soprogo, nadvojvodinjo Marijo Valerijo.

Potrjen zakon. Nj. Vel. cesar potrdilo je zakon, katerega je predložil deželni zbor istrski gledé gozdarskega in nadzornega osobja za varnost kraških gozdov v Istri.

Državni poslanec prof. Spinčić popotuje že nekoliko dnij po vzhodni Istriji, da obiše svoje volilce. Kamor pride, povsodi ga ljudstvo sprejema navdušeno. — Te ovacije so nam jasen dokaz, kako znajo volilci istrski ceniti zasluge nevtrane in požrtvovalnega svojega poslanca.

Zlata maša. Proč. gosp. stolni prošt ljubljanski, dr. Lenart Klotfutar, praznoval je dne 27. t. m. na tihem 50letnico svojega mašništva. Slavnostno obhajal bode 50letnico na Veliki Šmaren v Ljubljanski stolni cerkvi.

Prof. Anton Bezenšek, rodom štajerski Slovenec, poznani jugoslovanski pisatelj, došel je te dni iz Bolgarije na Slovensko ter se je 24. julija mudil pri svojem osobnem prijatelju v Begunjah nad Cerknico. Ker je g. profesor tudi amatér, fotografoval je v Begunjah cerkev, šolo in glavno ulico, v kateri baš sedaj delajo vodovod. — Gospod profesor si je nabral za znanost že mnogo zaslug, tako da njegove pri dobi že 5 alutih križcev in svetinj, da si je g. Bezenšek le 88 let. Slovenci smo ponosni nanj! Bog ga živi!

Mestni svet Tržaški imel je sinoči burno sejo, o kateri sporočimo prihodnjic.

Dober nasvet Tržaškim „patrijotom“. Piše se nam: Gospod urednik! Poznate-li Göthejev izrek — „Warum denn in die Ferne schweifen? Sieh, das gute liegt so nah!“? Vam, da vam je dobro znan, a ne poznajo ga gospodje na magistratu. Ako bi ga poznali, ne ubijali bi si glave, kje vzeti denar za pokritje nenasitnega zinjaja „deficita“. — Torej le po kolesarjih, le po „glaslo“-virih (izumitelj teh mučeniških orodij bi se obrnil v grobu, ako bi mu razne početne „umetnice“ igrale na rakvi noč in dan divne svoje „škale“), zasežite samopašno gospodo v njih sijajnih ekvipažah, obdačite bogataše, akoprav pripadajo vaši kliki — a pustite v miru ubozega okoličana! Pričnite pred lastnimi vrati! „Das Gute liegt so nah!“ Pričnite pri slavnih vaših „legaših!“ Vsaj ste se prigodno obdnega zbora „lege“ hvalili, da ste imeli tekem preteklega leta v „adrijatskem“ odseku na udnini in dobrovoljnih doneskih čistega dohodka 27.326 gl., 25 kr., v Tridenstem odseku pa 7520 gl. toraj skupaj 34.846 gl. 25 kr. To je že nekaj! Saj vodno stavljate v izgled svoj nazovi-„patrijotizem“, katerega bi sedaj mogli najbolje dokazati, ako to dedščino po vaši rajnci materi „Pro patriji“ darujete res na oltar ožje vaše domovine!

Dajte ta denar „pro patriam“! To bi bilo pač umestnejše, nego graditi nepotrebnih šolskih poslopij in kupovati slovansko decu v neplemenite svoje svrhe! Plemenitejši bil bi ta čin, nego trošiti drag denar za izlete na italijanskem parniku na italijansko zemljo, o katerih se zabranjuje celo udeležitev c. kr. vladnemu komisarju, ker se ne more izkazati kot pristen član „Lege“, kakor se je to dogodilo po zadnjem obnem zboru „legašev“ na Gardskem jezeru! — Na noge torej „Legali“! Pomislite, da v Trstu celo preti poguba vaši „aviti colturi“, kajti, — kjer ni denarja, tam tudi ni kulture; nam pa manjka, rekli bi z neumrlim vašim „pradedom“ Cajom Julijem Caesarjem — še preko 447 tisoč goldinarjev, ako hočemo biti prav „na suhem“. — Avanti patrioti! Aleksandrov.

Grajajmo, kar je graje vredno! Pod tem naslovom nam se piše iz delavskih krogov: Velecojuni gospod urednik! Pred par leti (ako se ne motim) priobčili ste uvoden članek pod naslovom: „Resna beseda našim možem“, v katerem ste zaklinjali naše očete, naj uče svoje otroke slovenskega jezika. Sploh pa ste nas rotili, naj se v družini ne poslužujemo drugega, nego našega sladkodonečega slovenskega jezika. To je bil članek, kateri je moral, prijeti v srce vsakogar; in zagotovim Vas, da mi delavci ga uvažujemo in da se v obilnem številu tudi po njem ravnamo. So ga razumeli tako tudi naša gospoda? Žalibog, da — ne! Da ga niso razumeli, priča že to, da še vedno in v obilem številu, kramljajo vse drugo — samo slovensko — ne. V dokaz, da govorim resnico, služi naj nastopno. Neki moj prijatelj je nedavno po svojih opravih prišel v hišo nekega Tržaškega Slovenca. Ko pozvoni, pride mu odpirat služkinja. Na vprašanje mojega prijatelja, ali so gospod doma, odgovorila je služkinja osorno, da ne razume slovenski. Gospod urednik, ali naj bo to dober vzgled nam nižjem slojevom? Mej tem ko celo naši nasprotniki, Lahji in Nemci, radi jemljejo slovenska dekleta v svoje službe, najomljejo naši narodnjaki — drugorodke! To ni častno za naše slovensko ime!

Izlet „Tržaškega Sokola“ in „Slov. pevskega društva v Plavje“ bode prihodnje nedeljo, na kar se posebno opozarja slavno občinstvo Kajti dolžnost nam je óim pogostejše zahajati mej sinove bedne naše Istre ter krepiti jim duha, da ne obnemorejo in zdvojijo pri tužnih sedanjih razmerah. Mi nočemo tirati politike na naših isletih, ali že zavest, da bijejo drugod sočutna srca do ubogega Istrana, vzbudila in ojačila bode v njem vero v boljše bodočnost. Zato pa pozivljamo slavno občinstvo, da se v velikem številu udeleži tega izleta. Preskrbljeno je za izborno zabavo, prepeval bode močan pevski zbor „Slovanskega pevskega društva“, a telovadci „Sokola“ zabavali bodo se svojim vajami. Odhod iz Trsta je ob 3. uri popoldne. Prijaviti se je pri odboru „Sokola“ ali pa v Dolenčevi tiskarni do petka 6. ure zvečer. Vožnja bode stala okoli 1 gld. Zbirališče je v društvenih prostorih (via Stadion 19).

Tržaški socialni demokratje imeli so svoj shod, kakor smo poročali v poslednji številki „Novičarja“ v nedeljo na vrtu „Belvedere“ pod gradom, namesto na velikem trgu. Prišlo je 350 delavcev. Glavni govorniki Učekar in Bakič tolmáčila sta nameu shoda, obžalovaje, da politička oblast ni dovolila zborovanja na velikem trgu. Učekar posebno se je poziviljal na delavske odnose v Londonu, na Dunaju in v drugih velikih mestih, kjer se povsodi agituje za splošno volilno pravico. Tako bodi tudi v Trstu. Povdarjal je žalostno moralno stanje delavcev tržaških, kajti oni nimajo odkritosrčnega zastopnika ne v deželnem, ne v državnem zboru. Omenil je tudi, da avstrijski zakoni ne zadoščajo da-

našnjim zahtevam, v kolikor se tiče pravice zborovanj in slobode govora. Tudi tiskovni zakon je prestrog. Proti vsem tem naj se bojijo delavci v skupni zavezi. Slikal je tudi naše parlamentarne odnose, ter skušal dokazati, da se ne brigajo za delavski stan niti liberalci, niti konservativci. Ozirom pa na tržaške ožje odnose, misli, da more sleherni delavec gojiti v svoji rodbini narodnost svojo in jezik svoj, vendar pa mora poleg tega delovati za skupni, mejnarodni princip. Konečno omenja, da se izreka tudi društvo „Operaia Triestina“ za splošno volilno pravico. — Predlaga dnevni red, po katerem se odobrujejo vsi koraki avstrijskih socialnih demokratov v dosego splošne volilne pravice. — Druga dva govornika slikala sta bodo drugov, ki so brez posla. — Ob 2. popoldne sklene se zborovanje. Vladal je najlepši mir in red. —

Denarno stanje „Del. podp. društva“ koncem prvega poluleta bilo je sledeče: V prvih 6 mesecih sprejelo je društvo v bolniški zaklad vsega skupaj 7920 gld. 21 kr., izdalo pa 7952 gld. 48 kr. Kostatovati moramo torej primankljaj v tem zakladu, a tako nezaten, da se niti primerjati ne da s primanjkljajem od lanskega leta. Ob koncu prvega poluleta 1892 znašal je namreč primanjkljaj kakih 3000 gld.

V upravni zaklad je došlo 1045 gld. 75 kr., a izdalo se je 875 gld. 16 kr. Pri upravnem zakladu je torej prebitka okoli 170 gld.

Družbi sv. Cirila in Metoda podarili so štirje izvorni gorjani „Beneška klapa“ pri dobri kapli pod „Gojzdičem“ ad angendas vires 2 gld. 55 nvč. — Pri sv. Jakobu plačali „globo“ „kvartavci“ 25 nvč. — Dalje so podarili: Žerjal Janez 1 krono, Aljančič Janez 1, Prelec Janez 1, Štika Francišek 1 in Kenda Francišek 1.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrovana zadruga z omejenim poročtvom) je imela meseca julija 717046 gl. dohodkov in 709542 gl. troškov, skupnega prometa je bilo toraj v imenovanem mesecu gl. 14.26588, katera svota se še ni dosegla v nijednem mesecu za časa obstoja tega našega denarnega zavoda. — V minolem poluletu imela je ta „Posojilnica“ 4954595 gl. prometa. — Kakor se vidi naprednje ta zavod polagoma, ali da bi se našinci več brigali za njega obstoj, mogel bi pač mnogo vspesneje delovati.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah napravi v nedeljo 6. t. m. v vrtu kréme „Obrotniškega društva“ domač koncert s petjem in godbo (orkestrom). Tudi vrt bode ob tej priliki primerno razsvetljen. Ustopnina je prosta, a radodarnosti se ne stavijo meje. — Istega dne napravi izlet v Barkovlje ter se snide v omenjenem vrtu pevske društvo „Slava“ od Sv. Marije Magdalene Dolenje, da tako vrne pohod „Adrijašem“. Izleta „Slava“ udeleži se, kakor čujemo, blizo 50 pevcev. Brez dvojbe bode isti dan v Barkovljah izborna domača veselica.

Pevskemu društvu „Adrija“ v Barkovljah je daroval gosp. Ropret Mihael, odhajajoč iz Barkovelj, 1 gld.

Na deželni kranjski vinarski, sadjarški in poljedelski šoli na Grmu pri Rudolfovem na Dolenjskem se prične novo šolsko l. 1893/94 s 3. novembrom t. l. Poučni jezik je slovenski, traja dve leti, ter obsega sledeče predmete: verouk, slovenski jezik, zemljepisje, računstvo, geometrijo in geometrično risanje in praktično zemljemerstvo, fiziko, kemijo, živalstvo, rastlinarstvo, rudnistvo in kamenoslovje, poljedelstvo, rastlinarstvo, živinarstvo, živinozdravilstvo, trtarstvo, kletarstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo, čebelarstvo, petje in slednjič nemški jezik kot neobligaten poduk. Pogoji vsprejetve v to šolo so: 1. Da pritrđe ustupu v šolo stariši, oziroma varuhi; 2. da je prosilec dovršil 16. leto, le če je kdo telesno posebno krepak, sprejme se tudi po dovršenem 15 letu, kedor je pa že 24 leto dovršil, se ne vsprejme več;

3. da je prosilec z dobrim uspehom dovršil osnovno (ljudsko) šolo ali 4. da je obiskoval kako meščansko ali srednjo šolo, kar mora dokazati s poslednjega tečaja „pričevalom“; 5. da je telesno sposoben zvrševati navadna kmetska dela, brez posebne težave, osobito da ni telesno pohabljen.

Učenci dobijo v zavodu stanovanje in hrano, ter plačujejo zato 9 gld. na mesec, šolnina znaša 20 gl. na leto.

Gospodarjem, kateri žele svoje gospodarstvu namenjene sinove o kmetijskih šolah strokovno izobražiti, priporočamo ta narodni domači zavod najtopleje. To osobito posestnikom vinogradov, da se tu njih sinovi temeljito ameriških kultur priučé.

Peta skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev za Kranjsko, Koroško, Primorsko in Štajersko“ vršila se boče v v Mariboru od 16. do 18. avgusta po tem le vspredu: A. V sredo 16. avgusta: 1. ob 5. uri popoldne seja upravnega odbora v Čitalnici. 2. ob 8. uri zvečer zborovanje odposlancev slov. učit. društev v Čitalnici B. V četrtek 17. avgusta dopoldne: 1. od 8. ure naprej postranske seja in sicer zboruje: a) odsek Slomšekov v Čitalnici, b) odsek za šolsko vrtnarstvo v dvorani pri „Gambriinu“. c) odsek za razna učila v Čitalnici; in eventualno, d) še kak drugi odsek, ako zbor odposlancev to za potrebno spozna. 2. ob 12. uri skupni obed pri „Gambriinu“. C. V četrtek 17. avgusta ob treh popoldne glavni zbor v veliki dvorani pri „Gambriinu“ po vspredu, kakor ga je določil zbor odposlancev. — Po glavnem zboru zopet seja odposlancev, da se voli novi upravni odbor. D. Ob 8. uri zvečer na vrtu pri „Gambriinu“ „zabavni večer“ z godbo in petjem. (Natanjčnejši program posebej.)

Umri je v Ljubljani zloglasni „Laibacher Wochenblatt“. Kolikor poroča „Sl. N.“ o tem žalostnem dogodku, vzol je pretekle sobote slovó od svojih somišljenikov v elegičnem govoru, v katerem povdarja, potrebo popolnejšega in intenzivnejšega časnikarskega zastopa za kranjske „Nemce“! Pripoveduje tudi, da so se že storili potrebni koraki za ustanovo večjega lista, ki ugleda baje v jeseni beli dan. — Ako ne umrjemo, doživimo i ta epohalni dogodek!

Koze. Ker se širijo kozé pogubno v starem mestu, objavlja mestni magistrat poziv na občinstvo, v katerem je opominja na opetovano cepljenje kóz ter mu polaga na srce, poklicati v najmanjšem sumljivem slučaju takoj zdravnika.

Finančno ravnateljstvo opozarja občinstvo, da se morejo stari koleki in vozni listi zamenjati brezplačno proti novim v vseh prodajalnicah poštinih znamk do 30. septembra t. l. Tiskani vozni listi za posebne tvrdke pa se zamenjujejo proti odškodnini 1/2 kr. za vsaki list. — Po 30. septembru ne zamenjajo se nikdar več stari koleki.

Občina Trebče prosila je mestno delegacijo za podporo necega mladenca, da se priučí orgljanju. Delegacija je odbila to prošnjo.

Pešpolk št. 87 ostavil je Trst v nedeljo zjutraj ob 5 1/2 uri, poklican na vojne vaje na Ogrsko. — Srčnega slovása v „italijanskem“ Trstu vrlému avstrijskemu polku seveda ni bilo. Želimo vrlim „Štajercem“ srečen povrat!

Narodna čitalnica v Kranju slavi dne 13. avgusta t. l. svojo tridesetletnico. Kolikor se more soditi po sedanjih velikanskih pripravah, bode slavnost nekaj izrednega. — „Ljubljanski Sokol“ in pevske društvo „Ljubljana“ udeležita se slavnosti korporativno. — Čisti dohodek namenjen je v prid Preširnovemu spomeniku.

V Vipavi osnovali so rodoljubje novo bralno društvo pod imenom „Kmetijsko in obrtnijsko bralno društvo“.

Kranjska hranilnica slavila bode prihodnje l. 70letnico svojega obstanka. V večem spomin te slavnosti zgradi v Ljubljani hranilnico, katero bode tudi vzdrževala.

Prigodom obodske slavnosti izšel je „Glas Črnogorca“ v praznični obliki. Pri naša na čelu slavnosti članek pod naslovom: „Slava Zetskijem gospodarjima Ivanu i Gjurgju Crnojevičima!“ O istej slavnosti prejeli smo iz Četinja nastopno kratko poročilo z dne 26. julija: „Glavni, svečani del Obodske slavnosti se je završil danes dopoldne. Slovenci in Hrvati so imeli po 1 zastopnika, Poljaki in Bolgari nobenega; največ je bilo Srbov, Rusov in Čehov. Prestolonaslednik je pozdravil v „Zetskem Domu“ zbrane s hlebom in soljo, omenivši veliko važnost tega praznika. Preditale so se po zastopnikih adrese angleških, francoskih, švicarskih in ruskih vseučilišč ter Petrograjske znanstvene akademije. Vsak dan zvečer so narodne igre, večeraj večer bili so velikanski ognji po gorah, gosti in narod navdušeni.

Nesreča. Finančni paznik Kvirin Glo-gašek, 39 let star, je popolnoma gluhi. Takó ubožec ni čul dné 31. pr. m., ko je bil v službi v ladijotesalnici pri Sv. Roku, da teče na tiru za njim obložen vagon. Voz ga je podrl ter mu strl in razmesaril levo nogo. Prepeljali so nesrečneža v tržaško bolnico.

Samomor. 30leten Peter Halupka, kavarinar, podal se je v soboto popoldne v bližnje Barkovlje ter se tu vrgel v morje, kjer je utonil. Truplo nesrečneža našli so proti 4 uri ponoči, plavajoče po morskem površju. Vsa sredstva, da ga zopet obude k življenju, bila so nevspešna. Mrtveca so prenesli na pokopališče v Barkovljah.

Gg. člani „Matiče Slovenske“ se uljudno pozivljajo, poravnati udnino za tekoče leto vsaj do prve polovice tekočega meseca. — Oni v mestu oglasijo naj se pri g. prof. dr. K. Glaserju, oni zahodne okolice pri g. Drag. Martelancu v Barkovljah, oni vzhodne okolice pa pri g. Germeku, učitelju pri Sv. Ivanu.

V Rimu snide se dne 24. septembra t. l. mejnarodni zdravniški kongres. Doslej obljubilo je 23 vlad in 88 znanstvenih društev odposlati svoje zastopnike. Shoda udeleži se okoli 3000 učenjakov.

Iz Brna nam piše neka svetovna tvrdka: Izvestno je dobro znamenje, da se pojavlja tudi v našem cesarstvu neko trgovsko gibanje, katero se opaža že več let v drugih državah, to je: preskrbitev novih virov za prodajo domačih obrtnih pridelkov. V prvi vrsti deluje v to energični lastnik neke domače tvrdke.

V Brnu namreč obstoji od leta 1866 tvrdka za izvažanje sukna Ivana Stikarofškega, katera ima vsled uzorne svoje uravnave že večji del avstrijskega izvažanja sukna v svojih rokah. V razmerno velikanski trgovini je stalno nameščenih 15 prodajalcev. Skladišče je uprav velikansko ter se razpošilja blago na vse kraje Evrope.

Gospod Ivan Stikarofsky poslal je svojega 19letnega sina Ignacija na popotovanje po balkanskih državah, na Grško, Turško, v Malo Azijo, Severno Afriko in Italijo, da najde novih krajev za prodajo avstrijskega sukna. To popotovanje imelo je najboljši vspeh. Sedaj pa se poda isti na pot v Angleško, po severni Evropi in v Ameriko. Ta trud zasluži pripoznanje v najširših krogih, že v interesu domače obrti.

Gospod Ivan Stikarofsky pa je tudi jako človekoljuben in dober gospodar, kajti vkljub ogromnemu prometu v svoji trgovini in velikanskim pripravam za jesen in zimo, dopušča sleherni dan tretjemu delu svojega osebja iti ob 4. pop. uživati prosti zrak. Naravno se žrtvuje hvaležno osebje vsled tega v prospeh trgovine.

Želeti je, da pripomorejo te vrstice v posnemanje v širših krogih naših trgovcev.

Dva goldinarja in petinsedemdeset novč. stane posoda s tremi kilogrami večkrat odlikovanega, izvrstnega lamponskega sirupa (Framboas). Odpošilja franko prot poštnem povzetji G. Piacoli, Lekar v Ljubljani. — V posodah po 10, 20 in 40 kilogramov po 60 nč. kilo.

Narodno-gospodarske zadeve.

Pozor kmetovalci! Pod tem naslovom prejeli smo s Krasa nastopni dopis: Pred nekim časom bil je pri meni neki agent Avgusta Kolba, ki ima na Dunaju tvornico različnih strojev. Agent mi je ponujal mlin na roko za 150 gl. rekši, da ta mlin vsak otrok lahko goni in da zmelje jako dobro 22 kilov v jedni uri. Ker sem verjel agentu, podpisal sem menjico in dal sem mu na račun takoj 15 gl.

Res, v kratkem času prejel sem z Dunaja težko pričakovani mlin, a kako sem se začudil, ko sem videl, da ne more goniti mlina jedno uro tudi najmočnejši mož, da ne zmelje niti v jednom dnevu 22 kil. in da še ono, kar ja prišlo izpod kamna, ni zmlato, temveč le razklano.

Ker nisem mogel mlina rabiti in ker ni odgovarjal stavljenim pogojem, pišem Kolbu, naj vzame mlin nazaj. A ta ni hotel nič slišati, temveč opozoril me je na neki list, ki sem ga v resnici podpisal in na kojem je bilo, da on (Kolb namreč) ne vzame nikake odgovornosti za agentove pogoje. Menjico sem podpisal in ostalo mi ni nič drugega, nego molčati in plačati — mlin mi pa leži kot stara šara na podstrežju.

Zato pa opozarjamo cenjene čitatelje, naj bodo previdni in naj se varujejo agentov, dasi slovensko govoré.

Naše gospodarje posebej pa opozarjamo na tvrdo Živic i družb. v Trstu, ki ima tudi vsakovrstne stroje za kmetijstvo in pri kateri se more vsak kmetovalec osebno prepričati o veljavnosti in delavnosti takšnih strojev. Tvrdo Živic i dr. priporočamo pa zato, ker je ona „naše gore list“ ter postreže pošteno in vestno, ter podpira naša domača društva in podjetja. Torej, kmetovalci držite se gesla: Svoji k svojim!

Bratje Sokoli!

Oni člani, ki namerujejo udeležiti se izleta v Plavje, naj se oglase pri podpisani odboru najdalje do petka zvečer v Tisk. Dolenc. Želeti je, da se bratje-člani v kolikor možno velikem številu udeležijo tega izleta v društveni opravi.

Odbor „Tržaškega Sokola“.

Z Bogom!

Vsled višjega odloka premeščen iz Sežane v Gorico veže me sveta dolžnost se vam najsrčneje zahvaliti za dano mi zaupanje v teku moje 26letne zdravniške prakse ter kličem vsem Sežancem: srčni z Bogom!

Dr. Zenkovič.

ZAHVALA.

Vsem onim, ki so nama izrekli svoje sočutje na kateri-koli način povodom smrti najine hčerke

ZORE,

izrekava tem potem svojo zahvalo. V TRSTU, 1. avgusta 1893.

Kati in Makso Cotič.

Kravo s teletom

težkega plemena, izvanredno lepo in dobro, brez najmanjšega pogreška 2-1
proda F. Čibej v Ajdovščini.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosiča neverjetno v ceno. Cl.

E. Šverljuga, brivec v Station št. 1, priporoča se slav. občinstvu za lagohotno obiskovanje. Cl.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Pivarna Lavrenčič (via Rossetti nasproti) lekarna E. Leitenburg) priporoča svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 30 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov sa ne sprejmejo. — Častitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo I. vrste po 24 kr. liter in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pošne tiskalice. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ireneo se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem pletenino itd. itd. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUSTVO vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato poskrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3)

pristopno zadrugi in nezadrugi, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi sončnatim vrtom in dvema vrtanami, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gostimi in mrlimi jedili.

Novi člani

se še vodno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtak od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od 9-10 ure predp. 104-9

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izvrstna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarne „Universo“ priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprano mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se priporoča pred. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monštranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Da si zamorajo tudi menj premožne crkve omisliti razne crkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavlili. Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštino franco! 15-24

Alojzij Suppanz

urar, Corso št. 39. 67-104

Prodaja in popravlja ure.

Nič več kašlja!

Balzamski petorski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar. Dobiva se v odlični lekarni. 61-104
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Černe** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghega). Cl.

Zdravila za živino.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, oteku kolčn, otrpanju boka in križa, oteku nog, mehurjih na nogah itd. — Steklenica z rabilnim navodnim vred stane 1 gl. ali 2 kroni, 5 steklenic samo 4 gl. ali 8 kron. — Ta zdravila za živino prodaja **Ljubljani zraven rotovža** in se vsak dan s pošto razpošilja.

Stuščena redina štupa za živino. vino, za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd. rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom več. — noma po hlevih, ako živinče ne more jesti — slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka. — Zametek z rabilnim navodnim vred velja le 50 kr. 5 zametkov z rabilnim navodnom samo 2 gl.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Ljubljani zraven rotovža

Mejnarna popotna agencija

CARLO PIRELLI

TRST

REKA

via dell'Arsenale št. 2

via del Lido št. 537 nasproti pomolu Adamich.

Prodaja vozni listkov

za vsakovrstno popotovanje toliko po suhem, kolikor po morju (listki III. razreda po jako znižanih cenah.) Oddaje listke, veljavne leto dni, za tja in nazaj z 20% odbitka po tarifu za katerikoli evropsko in ameriško družbo. — **Ameriko:** via Havro, via Anversa, via Bremen, via Hamburg, via Liverpool, via Glasgow, via Southampton. — **Afrika:** via Genova, via Marsilja, via Lion, via London, via Dartmouth. — **Avstralijo:** via Genova, via Bremen, via Anversa in via Hamburg. — **Iquique** (itd.) via Genova, Montevideo, via Hamburg po morški ožini Magellan ter Hamburg-Colon (Colon, Panama po železnici) iz Panama, Iquique itd. po morju po znižanih cenah. — Popotniki ne trpe nikakoršnega motenja v preskrbljenju navedenih listkov ter zagotoviti si dotične prostore. Tudi ni potreba predplačila ali drugega. Zadoštuje priti v Trst ali na Reko k agenciji, kupiti (proti plačilu v gotovem denarju) vojni listok ter ostati v tem mestu, od koder odpotuje parnik o dnevih, katere objavlja agencija. Ker je ista i o dnevu odpotovanja v zvezi z vsemi krajevi in z vsemi društvi, nastajala boe prihianiti popotnikom vsakovrstnih stroškov za čakanje ter jih odpošlje v dotične kraje in mesta, od koder odpotuje prvi parnik, preporočivši jih najboljšim družbam, katere dajo dobro hrano na parniku. — Jamči za odpotovanje istega dne, kateri je označen na listku ter povrne stroške, ako bi ga zamudili vsled krivnje agencije, in to: ako ne bi dospeli o pravem času v določeno mesto vsled tega, ker je agencija slabo računila potrebni čas, katerega se potrebuje za vožnjo po železnici, ali pa če ne bi našli več prostora na parniku. — Ker ima ista agencija tudi v Novem Jorku agencijo za pošiljanje po vsej severni Ameriki, daje tudi listke za katerikoli kraj severne Amerike po jako znižanih cenah. Končno izdajo navedena agencija tudi listke za katerikoli kraj. — Informacije o cenah in dnevih odpotovanja daje brez plačno omenjena agencija. — **Sprejema odpošiljanje prtljage ali blaga** za katerikoli kraj toliko po morju, kolikor po suhem ter prevzima povzdignjenje in poiskanje slučajno izgubljenih ali pozabljenih kosov prtljage o popotovanju po Ameriki in drugih krajih. — **Opazka.** Agencija za popotovanja **Karla Pirelli** ne bavi se z izseljenici, niti se ne peča z njimi. Istim n. d. daje nikakoršnih pojasnil, temveč bavi se izključno z popotniki v katerikoli smer in kraj. Popotniki vsi morajo imeti svojo popotnico od politiške oblasti, katera mora naznanjevati deželo in kraj, kamor želé podati se. 12-2

Papir za cigarete

„CLUB“

PATENT

S. D. Modiano v Trstu.

Papir za cigarete

„CLUB“

PATENT

S. D. Modiano v Trstu.

Permanentno razpečevanje.

Spričavalno analize.

Podpisani profesor pri kemičnem laboratoriju trgovinske in nautične akademije izjavlja s tem, da je podvrnil mikroskopični preskavi papir za cigarete tvrde S. D. Modiano ter je spoznal, da je isti sestavljen iz čistega lana; pri nadaljnjem preiskovanju se je prepričal tudi, da je popolnoma brez glicerina in da je eden kvadratni meter tehta le 9-284 gramov. — Izjavlja torej, da je papir za cigarete tvrde S. D. Modiano jeden najboljših in da je isti popolnoma brez zdravilju škodljivih tvarij. 24-4

Trst, 19. aprila 1893.

Prof. Avg. Vierthaler.

Je na prodaj po vseh tabakarnah in papirnicah.